

МАКУЛДАШЫЛДЫ

Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун

Окумуштуулар кеңеши

Протокол №

«28» апрель 2023 -ж.

БЕКИТЕМ

Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун

ректору, т.и.д., профессор

К.Ж.Усенов

«03» апрель 2023 -ж.

**Б.Осмонов атындагы Жалал-Абад мамлекеттик университетинин
базалык (PhD/профиль боюнча) докторантурасын жана философия
докторун (профиль боюнча) даярдоону уюштуруу жөнүндө**

ЖОБОСУ

Жалал-Абад 2023

МАЗМУНУ

1. Жалпы жоболор.....	3
2. Терминдер жана аныктамалар.....	3
3. Базалык докторантурага (PhD/профиль боюнча) кабыл алуу тартиби.....	6
4. PhD докторантурага каттоо тартиби.....	9
5. Академиялык өргүүлөрдү берүү, которуу, чыгаруу, калыбына келтирүү эрежелери.....	10
6. Докторанттын укуктары жана милдеттери.....	11
7. Базалык докторантурада (PhD/профиль боюнча) окутууну уюштуруунун тартиби.....	11
8. PhD докторанттарынын илимий-изилдөө иштери.....	16
9. PhD докторантурада сабак берчү кадрларга коюлган талаптар.....	
10. PhD докторанттарынын илимий-изилдөө стажировкалары.....	19
11. PhD докторанттарынын илимий иштерине коюлган талаптар.....	19
12. Жобого өзгөртүү киргизүү жана толуктоолорду кошуу тартиби.....	21
13. Тиркеме.....	22

1. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1.1. Бул жобо 2013-2017-жылдарга Кыргыз Республикасын туруктуу өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясына жана Министрликтин буйруктарына ылайык Жалал-Абад мамлекеттик университетинин базалык PhD философия докторун (адистиги боюнча) даярдоону, (PhD) философия доктору (адистиги боюнча) квалификациясын ыйгарууну уюштуруу тартиби жөнүндөгү жобосу (мындан ары Жобо).

1.2. Жобо ЖАМУнун (PhD) философия докторун (адистиги боюнча) даярдоону, (PhD) философия доктору (адистиги боюнча) квалификациясын ыйгарууну Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 12.12.12-жылдагы № 733/1 “Докторантура (PhD) программаларын иштеп чыгуу жана ишке ашыруу боюнча экспериментти уюштуруу жөнүндө”; 2012-жылдын 26-декабрындагы № 762/1 “Жумушчу топтун курамын жана иштеп чыгуу боюнча эксперимент жүргүзүү планын бекитүү тууралуу”, 2020-жылдын 11-декабрындагы №60 Токтому менен бекитилген базалык докторантуранын (PhD) адистик боюнча билим берүү программаларына кабыл алууну (КРнын билим жана илим министринин №219/1 буйругуна (04.03.2021) ылайык) жүргүзүүчү комиссия жөнүндөгү Жобосуна ылайык ЖАМУнун филологиялык билим берүү (кыргыз тил, адабият адистиги боюнча) жана информатика жана эсептөө техникасы адистиги боюнча, ЖОЖдон кийинки билим берүүнүн (PhD) пилоттук докторантура программасын ишке ашыруунун талаптары камтылган жобосун бекитүү тууралуу ЖАМУнун окумуштуулар кеңешинин 2023-жылдын апрель айындагы №9 протоколу менен бекитилди;

1.3. ЖАМУда адистик боюнча философия докторун (PhD) даярдоо программасы ушул жобону жетекчиликке алуу менен ишке ашырылат.

Окутуунун формасы — күндүзгү (окутуунун дистанттык элементтерин колдонуу менен).
Окуу мөөнөтү 3 жыл.

2. Терминдер жана алардын аныктамалары

Бул жободо төмөнкү негизги түшүнүктөр жана аныктамалар колдонулат:

Базалык (PhD) философия доктору (адистиги боюнча) – окуу ишмердүүлүгүн жана илимий изилдөөлөрдү интеграциялоочу, жогорку квалификациялуу адисти даярдоочу жана диссертация жактагандан кийин (PhD) философия доктору (адистиги боюнча) даражасын ыйгаруу иштерин жүргүзүүчү ЖОЖдон кийинки илимий-билим программасы.

PhD докторанты – илим изилдөөнү өздөштүрүп жаткан үчүнчү даражадагы студент, PhD докторантуранын окуучусу, илим изилдөө менен алектенген инсан.

Докторлук диссертация (PhD) – автордун өз алдынча жүргүзгөн изилдөөлөрүн камтыган, курамында автордун илимге алып келген жаңы ачылыштары бар, докторанттын илимге кошкон салымын аныктоочу квалификациялык иш.

Философия доктору (PhD) - адистиги боюнча – талапка ылайык окуу программасын аткарган, илимий изилдөө иштерин жүргүзгөн жана жыйынтыктарын эл алдында коргогон инсанга ыйгарылуучу жана ага илим изилдөөгө жана башка профессионалдык

ишмердүүлүктөрдү жүргүзүүгө укук берүүчү ЖОЖдон кийинки билим берүү квалификациясы.

Илимий жетекчилер – докторанттардын илим изилдөөлөрүн жетекчиликке алууга жана окуу ишмердүүлүгүн аттестациялоо жыйынтыктарын текшерүү үчүн дайындалган илим адиси же илим адистеринин тобу.

Жюри – университет тарабынан PhD диссертациясын алдын-ала корготуу жана эл алдында корготуу үчүн түзүлгөн эксперттик топ (башка өлкөнүн дипломун алган жюринин мүчөлөрүнөн нострификациядан өтүү талап кылынбайт).

Базалык докторантуранын (PhD/ адистиги боюнча) окуу планы – окуу дисциплиналарынын (милдеттүү жана вариативдик) жыйындысынын, ар түрдүү багыттагы практикалардын жана стажировкалардын, илим-изилдөөчүлүк иштердин окутуунун белгиленген максат, милдеттерине карата логикалык жыйынтыкка ээ структурасы.

3.ЖАМУнун Философия докторлорун (PhD/ адистиги боюнча) даярдоонун негизги максаттары жана милдеттери:

3.1. максаттары:

- билим менен илимдин интеграциясынын негизинде илимди, коомду, экономиканы, өндүрүштү өркүндөтүү, жаңы технологияларды өнүктүрүү маселелерин чечүүгө жөндөмдүү жаңы форматтагы илимий, илимий жана педагогикалык кадрларды даярдоонун натыйжалуу системасын түзүү;
- дүйнөлүк стандарттын талаптарына жооп берген жогорку квалификациялуу илимий-педагогикалык кадрларды даярдоонун ата мекендик технологияларын шайкеш келтирүү, ошондой эле аларды илимий-методикалык, укуктук, финансылык-экономикалык, кадрдык жана материалдык-техникалык жактан камсыздоо маселелерин чечүүнү алга жылдыруу;
- заманбап эмгек рыногунда атаандаштыкка жөндөмдүү жогорку квалификациядагы илимий-педагогикалык кадрларды даярдоодо эл аралык практиканын принциптерине ылайык окуу процессин ишке ашыруу.
- Бул максатта докторант теориялык окуу курсунан өтүп, олуттуу актуалдуулугу жана практикалык мааниси менен мүнөздөлгөн өз алдынча оригиналдуу илимий изилдөө жүргүзөт. Изилдөөнүн натыйжалары кандидаттык диссертация түрүндө таризделет, аны коргоо белгиленген тартипте жүргүзүлөт.

3.2. Философия илимдеринин докторлорун (PhD) даярдоонун милдеттери:

- өлкөнүн ичинде да, эл аралык, илимий-педагогикалык эмгек рыногунда да атаандаштыкка жөндөмдүү илимий жана илимий-педагогикалык кадрларды (философия докторун (PhD/адистиги боюнча) даярдоо;

- улуттук дипломдон кийинки илимий докторантура программаларын (PhD) дүйнөлүк билим берүү мейкиндигине интеграциялоо;
- инсандын инсандык өнүгүүсүнө, анын өзүн өзү өнүктүрүүгө, өз алдынча аныктоого жана өз алдынча билим алууга жөндөмдүүлүгүн өнүктүрүүгө багытталган билим берүү процессине заманбап технологияларды, усулдарды жана окуу куралдарын киргизүү;
- окуу процессине инсандын индивидуалдык өнүгүүсүнө, анын өзүн өзү өнүктүрүүгө, өз алдынча аныктоого жана өз алдынча билим алууга жөндөмдүүлүгүнө багытталган окутуунун заманбап технологияларын, ыкмаларын жана каражаттарын киргизүү;
- жогорку жана ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүүнүн көп баскычтуу түзүмүнүн билим берүү программаларынын үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылуу.

4. ЖАМУнун базалык Философия докторлорун (PhD/ адистиги боюнча) даярдоо боюнча ишмердүүлүгүнүн укуктук негиздери

4.1. Базалык докторантура (PhD/ адистиги боюнча) ЖАМУнун илим, магистратура, аспирантура жана докторантура деп аталган бөлүмүнүн илимий жана илимий-педагогикалык жогорку квалификациядагы кадрларды даярдоону уюштуруучу жана программаларды реализациялоочу илимий-педагогикалык кадрларды лицензиядагы талаптарга ылайык координациялоочу бөлүгү болуп эсептелет.

4.2. ЖАМУнун базалык Философия докторлорун (PhD/ адистиги боюнча) негизги функциясы болуп:

- ЖАМУнун базалык Философия докторантурасында (PhD/ адистиги боюнча) илимий-педагогикалык кадрларды даярдоо боюнча окуу процессин окуу-методикалык жактан камсыздоону уюштуруу жана текшерүү;
- Базалык философия докторантурасына бюджеттик жана контракттык негизде контролдук цифралар аркылуу кабылдоо боюнча сунуштарды иштеп чыгуу;
- Базалык PhD докторантурага тапшыруучулардын документтерин талапка ылайыктап кабыл алуу, кабыл алуу комиссиясынын кароосуна тапшыруу;
- PhD докторанттардын кабыл алуу жана экзамен алуу комиссиясынын мүчөлөрүнүн ишин уюштуруу;
- Университеттин Окумуштуулар кеңешинин отурумуна зарыл материалдарды (диссертациялардын темаларын, илимий жетекчилердин керектүү документтерин, багыт боюнча жюринин курамындагы мүчөлөрүн, эксперттик комиссиянын курамын ж.б.) даярдоо;
- PhD докторанттардын окуу процессин бекитилген жумушчу жана индивидуалдык пландарга ылайык жүргүзүлүшүн кафедра менен биргеликте координация кылуу;
- Окуучулар менен окутуучулардын сабакка катышуусун текшерүү;
- Кафедра менен биргеликте PhD докторанттардын дисциплиналар боюнча модулдарды, экзамендерди тапшыруу процессин уюштурууну координациялоо (сессияны өткөрүү мөөнөтүнөн кечиктирбей приказдарды чыгаруу жана комиссиянын курамын аныктоо);

- PhD докторанттарды даярдоодогу дисциплиналар боюнча экзамен, зачеттерди даярдоого, экзамендерди кабыл алуу комиссиясынын отурумдарынын протоколдорун түзүүгө байланыштуу документ иштерин координациялайт;
- PhD докторанттардын индивидуалдык окуу пландарын өз убагында аткарышын контролдоо;
- Тиешелүү кафедранын PhD докторанттарды аттестациялоого байланышкан документтердин (аттестациядан өткөрүү үчүн приказдарды убагында даярдоо, аттестациялык баракчаларды, индивидуалдык пландарды толтурууну) убагында жасашын контролдоо;
- Кафедралар, жетекчилер, эл аралык байланыш бөлүмү, өндүрүштүк практика бөлүмү менен биргеликте PhD докторанттардын КРнын территориясындагы жана чет өлкөлөрдөгү жетекчи илимий мекемелерде жана илимий-билим борборлорунда стажировкалардан өтүүсүн уюштуруу;
- PhD докторанттардын диссертацияларын плагиатка кабыл алуу жана өткөрүү процедураларын уюштуруу;
- Диссертацияларды экспертизадан өткөрүүнү (жюри мүчөлөрү тарабынан) уюштуруу;
- Диссертацияларды сайтка жайгаштыруу менен коомчулуктун талкуусунан өткөрүүнү уюштуруу;
- Диссертацияларды аткарылган жеринде жюринин мүчөлөрү менен алдын-ала өткөрүүнү уюштуруу;
- PhD докторанттардын диссертацияларын философия доктору (адистик боюнча) илимий даражасын коргоо процедурасын уюштуруу;
- Диссертациясын ийгиликтүү жактаган инсанга мамлекеттик үлгүдөгү Философия доктору (PhD/адистиги боюнча) дипломду берүү үчүн зарыл докумунттерди даярдоо;
- Окуучулардын окуу иштерине байланыштуу жеке иштерин алып баруу;
- Зарыл болгон учурда апелляциялык комиссияны уюштуруу;
- PhD докторанттардын окуу кыймылына байланыштуу (курстан курска көчүрүү, которуу, окуудан чыгаруу, калыбына келтирүү ж.б.) документ иштерин жүргүзүү;
- Окуучулардын контингенти боюнча маалыматтарды АВН программасынын билим берүү порталына өз убагында жайгаштыруу.

5. Базалык докторантурага (PhP) кабыл алуунун тартиби...

5.1. PhD докторантурага «магистр» академиялык даражасы же «адис» квалификациясы бар жогорку кесиптик билими бар адамдар кабыл алынат.

5.2. Жогорку окуу жайдан кийинки кесиптик билим берүүнүн (PhD) докторантура илимий жана билим берүү программалары боюнча окутуу акы төлөнүүчү негизде күндүзгү бөлүмдө жүргүзүлөт.

5.3. Башка мамлекеттердин жарандарын ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүүнүн (PhD) докторантура илимий жана билим берүү программалары боюнча билим берүү уюмдарынын ортосундагы же айрым жарандар менен түзүлгөн келишимдер боюнча жүзөгө ашырылат.

5.4. Кабыл алууну уюштуруу:

5.4.1 ЖАМУ PhD докторантуранын бекитилген төмөнкү тизмесине кабыл алууну жарыялайт (Филологиялык билим берүү (“Кыргыз тили жана адабияты”, “Информатика жана эсептөө техникасы”).

5.4.2. Жогорку окуу жайынан кийинки кесиптик билим берүүнүн илимий жана билим берүү программаларына (PhD докторантурага) кирүү экзамендерин жүргүзүү жана докторантурага кабыл алуу мезгилинде ЖАМУнун ректорунун буйругу менен апелляциялык комиссиялар түзүлөт. Экзамендик жана апелляциялык комиссиялардын ыйгарым укуктары жана иш тартиби ЖАМУнун ректору тарабынан бекитилүүчү ушул жобо менен аныкталат.

5.4.3. Кабыл алуу комиссиясынын негизги милдети жарандардын Кыргыз Республикасынын Конституциясында, “Билим берүү жөнүндө” мыйзамында белгиленген билимге болгон укуктарынын сакталышын камсыз кылуу болуп саналат.

5.4.4. Кабыл алуу комиссиясынын төрагасы ЖОЖго кабыл алууда мыйзамдык актылардын жана жоболордун талаптары сакталышы үчүн жоопкерчилик тартат, кабыл алуу жана апелляциялык комиссиялардын мүчөлөрүнүн милдеттерин бөлүштүрөт, алардын иштөө тартибин, жарандарды кабыл алуу графигин бекитет.

5.4.5. Жогорку окуу жайынан кийинки кесиптик билим берүүнүн илимий жана билим берүү программаларына (PhD докторантурага) тапшырууда кабыл алуу комиссиясынын төрагасы кабыл алуу комиссиясынын ишинин ачык болушун, абитуриенттердин жөндөмдүүлүктөрүн жана ынтааларын баалоо объективдүү болушун камсыз кылат.

5.4.6. Экзамендик комиссиялар тиешелүү профилдеги жогорку квалификациялуу окумуштууларынын ичинен төрага жана эки мүчөдөн түзүлөт. Комиссиянын бардык мүчөлөрүнүн илимий даражасы жана илимий наамы болушу керек. Тандоо комиссиясынын ыйгарым укуктарынын мөөнөтү бир жыл.

5.4.7. Кабыл алуу комиссиясынын ишин жана иш кагаздарын жүргүзүүнү, ошондой эле ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүүнүн PhD докторантуранын илимий жана билим берүү программаларына тапшырып жаткан адамдарды жеке кабыл алуу ЖАМУнун ректору тарабынан дайындалган жооптуу катчы тарабынан уюштурулат.

5.5. Окууга кирүүчү адамдарга маалымат берүүнү уюштуруу

5.5.1. Конкурстук тандоо үчүн документтерди берүүнүн акыркы мөөнөтү аяктаганга чейин 2 айдан кем эмес убакыт калганда, докторантурага кабыл алуу жөнүндө кулактандыруу университеттин расмий сайтында жарыяланат, анда документтерди берүүнүн акыркы мөөнөттөрү көрсөтүлөт.

5.5.2. Жогорку окуу жайдан кийинки кесиптик билим берүүнүн илимий жана билим берүү программаларына (PhD докторантурага) тапшырган талапкерлер ЖОЖдун уставы, тиешелүү билим берүү ишмердүүлүгүнө лицензиялар жана аттестациялоо күбөлүгү, кабыл алуу эрежелери, ошондой эле кирүү сынактарынын программалары жана башка зарыл маалыматтар менен таанышууга, ошондой эле кабыл алуу менен байланышкан, анын ичинде тараптардын милдеттери жана укуктары, окуу акысы, аны төлөөнүн шарттары көрсөтүлгөн маалыматтарды алууга жана жеке жактар менен окуу келишиминин шарттары менен таанышууга укуктуу.

5.5.3. Документтерди кабыл алуу башталганга чейин кабыл алуу комиссиясы төмөнкү документтерди иштеп чыгып, кабыл алыш керек:

- ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүүнүн (PhD) докторантура) илимий жана билим берүү программаларын окутуу үчүн ЖАМУнун докторантурасына кабыл алуунун жылдык эрежелерин;
- окуу тармагы боюнча кирүү экзамендеринин тизмеси жана формалары;
- кирүү сынактарынын натыйжалары боюнча даттанууларды берүү жана кароо эрежелери;
- арыз берүүчүлөр үчүн келишимдин үлгүсү;
- кирүү экзамендерин өткөрүү мөөнөтү;
- окуу акысын төлөө шарттары;

5.6. Документтерди кабыл алуу:

5.6.1. Докторантурага арыздарды кабыл алуу жыл сайын 1-августтан 20-августка чейин жана 1-ноябрдан 20-декабрга чейин жүрөт. Докторантурага кирүү экзамендери, эреже катары, 21-августтан 30-августка чейин жана 21-декабрдан 30-декабрга чейин, буйруктарды чыгаруу: 5-сентябрга жана 5-январга чейин жүргүзүлөт.

5.6.2. ЖАМУнун PhD докторантура программасына кирүүнү каалагандар төмөнкү документтерди тапшырышат:

- ☐ ЖАМУнун ректорунун наамына арыз;
- ☐ Паспорт жана ID көчүрмөлөрү;
- ☐ Диссертациянын алдын ала темасынын кыскача негиздемеси;
- ☐ илимий жетекчинин жазуу жүзүндөгү макулдугу (эркин түрдө);
- ☐ Эмгек китепчесинин кадрлар бөлүмү тарабынан күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсү;
- ☐ эмгек ишмердүүлүгүн ырастоочу персоналдык эсепке алуу (иш стажы бар адамдар үчүн);
- ☐ жогорку билими жөнүндөгү бардык документтердин нотариалдык жактан күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсү;
- ☐ Англис тилинен тесттен өткөндүгү тууралуу сертификаттын көчүрмөсү (бар болсо);
- ☐ 3,5x4,5 см өлчөмүндөгү төрт түстүү фотосурет;
- ☐ 086-У формасындагы медициналык справка;
- ☐ Илимий жана илимий-методикалык иштердин тизмеси (бар болсо).

5.6.3. Чет өлкөлүк жарандар кабыл алуу комиссиясына төмөнкү документтерди беришет:

- лицензияланган багыттардын биринде "магистр" академиялык даражасы же "адис" квалификациясын ыйгаруу менен Кыргыз Республикасынын жогорку кесиптик билими жөнүндө мамлекеттик документтерге барабар билими жөнүндө документ.

- ☐ 3,5x4,5 см өлчөмүндөгү төрт түстүү фотосурет;
- ☐ 086-У формасындагы медициналык справка;
- ☐ илимий жана илимий-методикалык иштердин тизмеси (бар болсо);
- ☐ Паспорт жана ID көчүрмөлөрү;
- ☐ жогорку билими жөнүндөгү бардык документтердин нотариалдык жактан күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсү;
- ☐ Диссертациянын алдын ала темасынын кыскача негиздемеси;
- ☐ илимий жетекчинин жазуу жүзүндөгү макулдугу (эркин түрдө);

5.6.4. Ар бир абитуриент үчүн жеке ДК түзүлөт, анда кирүү экзамендерин, аттестациялык тесттерди тапшыруу үчүн бардык берилген документтер жана материалдар (анын ичинде апелляциялык комиссиянын чечиминин протоколунан көчүрмө) сакталат.

5.7. Кирүү сынактары

5.7.1. Докторантурага тапшыруучулар кирүү экзамендерин тапшырышат:

- ☐ чет тилдеринин бирин;
- ☐ адистиги боюнча;
- ☐ изилдөөнүн темасын негиздөө үчүн интервью алышат.

5.7.2. Тесттен өткөндүгү тууралуу сертификаты бар адамдар (TOEFL 600/250/100, IELTS 7.0) англис тилинен кирүү сынагынан бошотулат.

5.7.3. Кабыл алуу экзамендерин өткөрүү графиги жана экзаменди өткөрүү орду кабыл алуу комиссиясынын төрагасы тарабынан бекитилет жана докторантурага (ПЖО) тапшыруучулардын даректерине жеткирилет.

5.7.4. Кирүү экзамендерине кирүү паспорту же инсандыгын ырастоочу башка документ болгон учурда жүргүзүлөт.

5.7.5. Кирүү экзамендерин кайра тапшырууга жол берилбейт.

5.8. Апелляцияларды берүүнүн жана кароонун жалпы эрежелери.

5.8.1. Бирдиктүү талаптарды сактоо жана талаш-тартыштарды чечүү максатында апелляциялык комиссия түзүлөт.

5.8.2. Апелляциялык комиссиясынын курамы ЖАМУнун ректорунун буйругу менен бекитилет.

5.8.3. Апелляциялык комиссиялар кирүү сынактарынын натыйжалары менен макул болбогон адамдардын арыздарын кароо үчүн түзүлөт.

5.8.4. Апелляция экзаменди кайра тапшыруу болуп саналбайт. Апелляцияны кароодо кирүү сынагынан өтүүнүн жыйынтыктарын баалоонун тууралыгы гана текшерилет.

5.8.5. Апелляция экзаменге баа жарыялангандан кийинки күнү окууга кирүүчү адам тарабынан жекече берилет. Кабыл алуу комиссиясы апелляциянын кабыл алынышын жумуш күнү бою камсыз кылат.

5.8.6. Апелляцияны кароодо окууга кирүүчү адам катышууга милдеттүү.

5.8.7. Апелляцияны кароодон кийин апелляциялык комиссиянын экзаменди баалоо жөнүндө чечими чыгарылат.

5.8.8. Апелляциялык комиссияда пикир келишпестиктер болсо, добуш берүү жүргүзүлөт жана чечим көпчүлүк добуш менен бекитилет.

5.8.9. Апелляциялык комиссия ар бир адам менен жекече иш алып барат. Эгерде адам апелляциялык комиссиянын жыйналышына келбесе, анын арызы каралбайт.

5.9. каттоо тартиби

5.9.1. Докторантурага кабыл алуу комиссия тарабынан конкурстук негизде жүргүзүлөт.

5.9.2. Конкурстук баллдардын көрсөткүчтөрү бирдей болгон учурда адистик боюнча эң жогорку балл алган адамдар, адистик боюнча кирүү экзаменинин көрсөткүчтөрү бирдей болгон учурда чет тили боюнча эң жогорку балл алган адамдар артыкчылык укугуна ээ болот. Андан кийин тандалган багыттын профилине ылайык келген илимий жетишкендиктер эске алынат.

5.10. Академиялык өргүүлөрдү берүү, которуу, чыгаруу, калыбына келтирүү эрежелери

5.10.1 Докторанттарды окууга калыбына келтирүү жылына эки жолу, окуу семестринин аягында жүргүзүлөт.

5.10.2. Докторанттарды төмөнкү көрсөткүчтөр боюнча PhD программалары менен салыштырууга мүмкүн болгон аспирантурасы бар окуу жайларынан которуу мүмкүн:

- билим берүү формасы;
- окуунун узактыгы;
- кредиттердин суммасы;
- программанын билим берүү компонентинин дисциплиналарынын тизмеси;
- окутуунун натыйжалары

5.10.3. Докторантурадан чыгарылган адамдар 10 жыл ичинде кайра калыбына келтирүүгө укуктуу. Калыбына келтирүү келишимдик негизде жүргүзүлөт.

5.11. Докторантурадан чыгаруу:

5.11.1. Докторант төмөнкү учурларда окуудан чыгарылышы мүмкүн:

- өз каалоосу менен;
- жекече планды аткарбагандыгы үчүн;
- ЖАМУнун уставында белгиленген ички эрежелердин нормаларын бузгандыгы үчүн;
- акы төлөнүүчү окутуу келишиминин шарттарын аткарбагандыгы үчүн.

5.11.2. Окуудан өз каалоосу боюнча чыгаруу докторант академиялык карызы жок болгон учурда арыз бергенден кийин жүргүзүлөт.

5.11.3. Докторанттарды ооруп жатканда, каникулда, декреттик өргүүдө, ошондой эле академиялык өргүүдө окуудан чыгарууга жол берилбейт. Ооруну ырастоочу документтер айыккандан кийин бир жуманын ичинде деканатка көрсөтүлүшү керек.

5.11.4. PhD докторанты чыгарылганда, маанилүү себептерин көрсөтө алса, буйрук чыккандан кийинки окуу акысы кайтарылып берилет.

5.11.5. PhD докторантын экинчи жылына окууга калтырууда жана мурда чыгарылган PhD докторанттарды окууга калыбына келтирүүдө окуу үчүн төлөм окуу жылы үчүн толук төлөнөт.

5.12. Академиялык өргүү берүү:

5.12.1. Академиялык өргүү - медициналык себептер боюнча жана башка өзгөчө учурларда (табигый кырсыктар, үй-бүлө жана билим берүүнү улантууга мүмкүндүк бербеген башка жагдайлар) берилет. Академиялык өргүү берилген учурда анын узактыгы, эреже катары, 12 календардык айдан ашпоого тийиш.

5.12.2. Докторантка медициналык себептерден улам академиялык өргүү берүү мүмкүнчүлүгү жөнүндө корутундуну докторанттын жашаган жери боюнча мамлекеттик дарылоо-профилактикалык саламаттык сактоо мекемеси убактылуу иштөөгө жөндөмдүүлүгүн жоготкондугу жөнүндө берилген документтердин негизинде берет. Ошол эле учурда корутундуда оорунун психикалык, венерикалдык мүнөздөгү диагнозу (ВИЧ-инфекциясы пациенттин макулдугусуз көрсөтүлбөйт).

5.12.3. Докторанттарга академиялык өргүү берүү жөнүндө чечимди ректор кабыл алат. 2,5 ай жана андан ашык мөөнөткө өнөкөт же курч оорунун күчөшүнөн улам убактылуу эмгекке жарамсыздык боюнча медициналык тактама - академиялык өргүү берүү үчүн негиз болуп саналат. 2 айдан аз убакытка эмгекке жарамсыздыгын

жоготкон учурда сессияны узартуу же кайра окуу жөнүндө маселе медициналык реабилитациялык эксперттик комиссиянын корутундусунун негизинде чечилет.

5.12.4. окуусун калыбына келтирүүнү каалаган докторант үчүн кабыл алуу жөнүндө буйрукка, жеке арызы жана медициналык справкасы негиз болуп берет.

5.12.5. Окуу убактысы буйрук чыккан күндөн баштап күчүнө кирет.

5.13. Докторанттын укуктары жана милдеттери:

5.13.1. Докторант "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын мыйзамына, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин ченемдик укуктук актыларына, Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына, ЖАМУнун уставына, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык укуктарга жана милдеттерге ээ.

5.13.2. Докторант докторантуранын билим берүү программасында каралган иштердин бардык түрлөрүн өз убагында жана сапаттуу аткарууга, аяктаган докторлук диссертацияны берүүгө милдеттүү.

5.13.3. Докторант менен илимий консультанттын ортосунда келишпестиктер келип чыккан учурда, биринчиси талаш маселелерди чечүү үчүн макулдашуу комиссиясына кайрылууга укуктуу. Зарыл болгон учурда билим берүү же илим уюмунун жогорку коллегиялдуу органы илимий кызматкерди четтетүү жөнүндө чечим кабыл алышы мүмкүн.

5.13.4. Докторантурадан чыгарылган адамдарга бөлүнгөн кредиттер көрсөтүлгөн академиялык күбөлүк берилет.

5.13.5. Философия илимдеринин докторлорун даярдоо процессинде келип чыккан бардык талаш маселелер мыйзамда белгиленген тартипте чечилет.

Базалык докторантурада (PhD/ адистик боюнча) окутууну уюштуруу тартиби...

5.14. Кайталанма сабактарды уюштуруу:

5.14.1. Билим берүүнүн окуу циклинин теориялык компонентинин дисциплиналары боюнча академиялык карызы бар докторанттар төмөнкүлөрдүн натыйжасында тиешелүү дисциплиналар боюнча сабактарга катышууга милдеттүү:

- экзаменге кирбей калуу;
- аралыкта 60 баллдан төмөн жыйынтыктоочу баа алуу
- себепсиз экзаменге келбей калуу.

5.14.2. Кайталанма курс Докторантура бөлүмүнүн башчысынын уруксаты менен жана тиешелүү дисциплинанын окутуучусу менен макулдашуу боюнча окуудан тышкаркы убакта өткөрүлөт.

5.14.3. Кайталануучу курстун көлөмү жеке окуу планынын жана окуу планынын негизинде аныкталат жана дисциплина боюнча практикалык окуунун бардык көлөмүн камтыйт. Лекция курсуна кирген темаларды докторант өз алдынча үйрөнөт, ал эми материалды өздөштүрүүнүн ийгилиги мугалим тарабынан көзөмөлдөнөт.

5.14.4. Кайталануучу курстун көлөмү күнүнө 4 байланыш саатынан ашпоого тийиш.

5.14.5. Кайталануучу курсту окутуу мугалим тарабынан түзүлгөн план боюнча жүргүзүлөт. Окуу планы деканат менен макулдашылышы керек. Панда докторанттын өз алдынча окуган бөлүмдөрү жана окутуучунун жетекчилиги астында

өтүүчү темалар аныкталышы керек. Планды окутуучу докторантура бөлүмүнө жана деканатка бериши керек.

5.14.6. Кайталануучу курстун өтүшүн контролдоо «Кайталануучу курс боюнча жекече эсепке алуу баракчасын» толтуруу менен ишке ашырылат.

5.14.7. Докторант экинчи курсту деканат белгилеген мөөнөттө өтүүгө милдеттүү.

5.14.8. Дисциплинаны кайра окуу үчүн экзамен же тест комиссиялык негизде кабыл алынат.

5.14.9. Эгерде докторант экинчи курсту белгиленген мөөнөттө бүтүрө албаса же канааттандырарлык эмес баа алса ЖАМУдан чыгарылат.

5.14.10. Докторант тиешелүү буйрукка кол койгондон кийин 3 күндүн ичинде бул дисциплинада окуу акысын төлөгөндөн кийин курсту кайталоого уруксат берилет.

5.14.11. Төлөмдөрдү эсептөө деканаттын отчетунун негизинде сааттык төлөм жөнүндө жобого ылайык бухгалтерия тарабынан жүргүзүлөт.

6. Кадрларга талаптар:

6.1. Билим берүүнүн докторантура программаларын ишке ашыруучу билим берүү жана илим уюмдарында окутууну илимдердин докторлору жана кандидаттары, философиянын докторлору (PhD), тармактын докторлору жүргүзүшү керек. Сапаттык курамы - бүтүргөн мугалимдердин жалпы санынан 70% кем эмес. Мында адистик боюнча билим берүүнүн мамлекеттик милдеттүү стандартынын негизги жана негизги дисциплиналарынын циклдеринде профессордук-окутуучулук курамдын 50 пайыздан кем эмес штаттык курамы, анын ичинде үчтөн кем эмес илимдин доктору болууга тийиш. Тийиштүү адистик боюнча философия илимдеринин доктору (PhD) жана профилдик докторлук даражалары менен чет өлкөлүк окумуштуулар да тартылат.

6.2. Профилдик докторантурада сабактарды өткөрүү үчүн бул тармактагы практик адистер керек.

6.3. Алдыңкы илимий окуу жайлардын өкүлдөрүнө гана PhD докторантурада сабак берүүгө жана PhD докторанттарына жетекчилик кылууга уруксат берилет. Илимий мектептер улуттук же эл аралык деңгээлде таанылышы керек. Эл аралык жана ата мекендик илимий долбоорлорду чет өлкөлүк өнөктөштөр менен биргеликте ишке ашыруу, импакт-факторунун жогору болгон илимий журналдарда жарыяланышы таанылуунун көрсөткүчү болуп саналат. Педагогикалык жамаат окутуунун заманбап интерактивдүү ыкмаларын жана технологияларын өздөштүрүп, аларды окуу процессинде колдонууга тийиш.

6.4. Докторантурага тапшыргандан кийин эки айдын ичинде докторлук диссертацияга жетекчилик кылуу үчүн илимий жетекчи дайындалат. Докторанттын илимий жетекчилиги жана изилдөө темасы Окумуштуулар кеңешинин чечиминин негизинде, ЖАМУнун ректорунун буйругу менен бекитилет.

6.5. Философия илимдеринин доктору (PhD\адистиги боюнча) илимий даражасын алуу үчүн докторанттарга илимий жетекчиликти ушул тармакта жигердүү иштеген илимдердин докторлору же кандидаттары, же философия докторлору (PhD) катарынан дайындалган 2 адамдан кем эмес сандагы консультанттар ишке ашырат. Билими жана илимий жетекчиликте тажрыйбасы бар, алардын бири – чет өлкөлүк университеттин окумуштуусу болуусу зарыл. Өзгөчө учурларда жетекчиликти илимдин кандидаты илимий даражасы бар, чет өлкөлүк ЖОЖдо иш тажрыйбасы бар

жана бул багытта жигердүү иштеп жаткан профилдеги бир доктор жетекчи аткарышы мүмкүн.

6.6. PhD докторанттары үчүн ата мекендик жана чет өлкөлүк консультанттарды дайындоо Илимий-техникалык кеңештин (ИТК) жана кафедранын сунушу боюнча Окумуштуулар кеңешинин чечиминин негизинде ЖАМУнун ректорунун буйругу менен бекитилет. PhD-докторанттарды даярдоону жалпы жонунан контролдоо ректорго жүктөлөт.

6.7. PhD-докторанттардын диссертациялык иштерине жетекчилик кылуунун артыкчылыктары нөл эмес импакт-фактор жана Хирш индекси менен эл аралык цитаталар базасында илимий эмгектери бар илимий консультанттарга берилет.

6.8. ЖАМУ, ата мекендик жана чет элдик консультанттардын ортосунда үч тараптуу келишим түзүлөт. Үч тараптуу келишимди түзүү ата мекендик консультант тарабынан уюштурулат.

6.9. Илимий консультант, эгерде ISI Web of Knowledge, Thomson Reuters жана/же SciVerse Scopus маалымат базасына ылайык, илимий макалалардын жалпы цитаталоо индексине ээ болсо, бир эле учурда экиден ашпаган PhD докторанттарына жетекчилик кылууга укуктуу. Он (10) же андан көп болсо, Хирш индекси (h-индекс) түзүлгөн үч тараптуу келишимдин шарттары боюнча экиге (2) барабар жана андан жогору.

6.10. Эгерде ата мекендик илимий консультант ISI Web of Knowledge, Thomson Reuters жана/же SciVerse Scopus маалымат базасына ылайык, он беш (15) же андан көп илимий макалалардын жалпы цитата индексине ээ болсо, h-индекс (h-) индекси) үч (3) же андан көп болсо, ага бир эле учурда үч PhD-докторантка жетекчилик кылууга уруксат берилет.

6.11. PhD докторанттары тарабынан жеке иш планынын аткарылышы жана диссертациянын ийгиликтүү корголушу үчүн докторант жана ата мекендик илимий консультант жоопкерчиликти болот, илимий консультантка докторант жана бүтүрүүчү кафедра бекитилет.

6.12. Докторант жеке иш планында каралган иштердин бардык түрлөрүн сапатсыз же өз убагында аткарбаган учурда, ата мекендик консультант жана кафедра докторантка аралыктагы аттестацияга уруксат бербейт.

6.13. Жеке иш планын толук аткарбаган же сапатсыз аткарган докторант, аралык аттестацияга жана аттестацияга жиберилгендиги аныкталган учурда ата мекендик консультантка жана кафедра башчысына дисциплинардык жаза колдонулат.

6.14. Эгерде ата мекендик консультантта белгиленген мөөнөттө диссертациялык ишин коргобогон PhD докторанттары болсо, анда бул консультант мурунку кабыл алынган PhD докторанттарынын диссертациясы аяктаганга чейин, жаңы топтомдогу PhD докторанттарына жетекчилик кылууга жол берилбейт.

6.15. Ата мекендик консультант башка жумуш ордуна которулган учурда PhD докторантка андан ары илимий жетекчилик кылуу маселеси Окумуштуулар кеңеши тарабынан чечилет.

6.16. Чет өлкөлүк консультантты тандоо ата мекендик консультанттын жеке жоопкерчилигинде болот.

6.17. Чет өлкөлүк илимий консультантты үч тараптуу келишимдин мөөнөтү аяктаганга чейин жүйөлүү себепсиз алмаштырууга жол берилбейт. Бул тартиптин

сакталышына улуттук консультант жооптуу болот. Форс-мажордук жагдайлар өзгөчө жагдайга кирет.

6.18. Эгерде кандидаттык диссертациянын темасы дисциплиналар аралык изилдөөлөрдүн кесилишинде болсо, PhD докторанттарынын ата мекендик илимий консультанттарын илимий журналдарда жана жогорку импакт-фактор индекси бар илимий журналдарда макалалары бар алдыңкы окумуштуу-кызматкерлердин ичинен дайындоого жол берилет. Эл аралык цитаталар базалары ISI Web of Science Thomson Reuters жана/же SciVerse Scopus, h-index, алкагында биргелешкен илимий жана билим берүү долбоорлорун ишке ашырууда өнөктөш болгон университеттерден жана илимий уюмдардан илимий жана педагогикалык жетекчиликтин тажрыйбасы (илимдердин доктору, илимдин кандидаты, PhD), илимий консультация берүү, ата мекендик жана эл аралык илимий долбоорлорду аткаруу кызматташуу боюнча түзүлгөн келишимдердин жана макулдашуулардын негизинде жүргүзүлөт.

7. Жетекчилерге жана чет өлкөлүк консультанттарга талаптар

7.1. Докторанттардын чет өлкөлүк консультанты төмөнкүлөргө милдеттүү:

7.1.1. PhD докторантын даярдоо үчүн тиешелүү профилдеги жогорку кесиптик билимге ээ болуу;

7.1.2. Окумуштуу даражасы (жана/же илимий наамы), эреже катары, илимдин доктору, PhD доктору, PhD докторантурасын даярдоонун тиешелүү профилиндеги профессор;

7.1.3. PhD докторантын даярдоонун тиешелүү профили боюнча алыскы чет өлкөдөгү алдыңкы университетте же алдыңкы илимий уюмда туруктуу кызмат орунуна ээ болуу жана илимдин ушул чөйрөсүндө (адистиги боюнча) илимий изилдөөлөргө жигердүү катышуу жана илимий жетекчиликте тажрыйбага ээ болуу PhD докторанттарынын;

7.1.4. Акыркы 5 жыл ичинде нөл эмес импакт-фактор менен алдыңкы эл аралык илимий журналдарда докторанттын профили боюнча 10дон кем эмес публикацияга ээ болуу;

7.1.5. ISI Web of Knowledge, Thomson Reuters жана/же SciVerse Scopus маалымат базаларында индекстелген эл аралык басылмаларда докторанттын профили боюнча кеминде эки (2) басылмага ээ болуу;

7.1.6. Илимий макаланын цитатасынын индекси экиден кем эмес (2);

7.1.7. Жок дегенде бир же эки h-индекске ээ (1-2);

7.1.8. Эл аралык басылмаларда жарыяланган илимий долбоорлору жана/же илимий эмгектери бар;

7.1.9. Илимий жетекчиликте тажрыйбасы бар (PhD, Dr.hab.);

7.1.10. Илимий жетекчиликти ишке ашырууда чет өлкөлүк консультант төмөнкү документтерде өзү жөнүндө толук маалыматты берет:

- макулдук билдирүүсү

- билими, илимий ишмердиги, басылмалардын тизмеси жөнүндө маалымат менен белгиленген форманын кыскача мазмуну.

7.1.11. Чет өлкөлүк консультант докторантына докторантурада, университетте же илимий уюмда PhD докторантын тиешелүү профили боюнча окуунун бүткүл мезгилине 3 (үч) айга чейин, 2 (эки) жолудан ашык эмес чет өлкөлүк илимий стажировкадан өтүүгө көмөк көрсөтөт. Анда, ал, белгиленген чыгаша статьяларына

ылайык докторанттар үчүн PhD докторантурасын даярдоо боюнча каражаттардын эсебинен иштейт.

7.2. Жетекчи төмөнкүлөргө милдеттүү:

7.2.1. Илимий багыттагы алдыңкы илимпоздордун бири болуу жана ЖАМУ же Кыргыз Республикасынын ЖОЖдорунун биринин штаттык кызматкери болуу;

7.2.2. PhD докторантын даярдоонун тиешелүү профилинде жогорку кесиптик билимге ээ болуу;

7.2.3. PhD докторантурасынын тийиштүү профили боюнча илимдердин доктору же кандидаты, философия доктору (PhD) илимий даражасына жана профессор, доцент, доцент илимий наамына ээ болуу;

7.2.4. докторанттын профилине ылайык келген илим жаатындагы илимий изилдөөлөргө жигердүү катышууга;

7.2.5. акыркы 10 жыл ичинде нөл эмес импакт-фактор менен алдыңкы эл аралык журналдарда, анын ичинде алдыңкы россиялык журналдарда докторантура жаатында 5тен кем эмес басылмалары бар. (ISI Web of Science, Thomson Reuters жана/же SciVerse Scopus маалымат базаларында индекстелген эл аралык журналдарда);

7.2.6. Кандидаттык же докторлук диссертацияларга илимий жетекчилик кылуу тажрыйбасына ээ;

7.2.7. Кеминде бир (1) илимий макаланын цитата индексине ээ болуу;

7.2.8. H-индекстин (h-индекс) жок дегенде бирден (1) болушу;

7.2.9. Изилдөө долбоорлору, келишимдери бар;

7.2.10. Ата мекендик/чет элдик басмаларда монографиясы бар;

7.2.11. докторанттын биргелешкен илимий жетекчилигин жана эреже катары аны менен биргелешкен эл аралык илимий долбоорлорду ишке ашыруу үчүн эл аралык илимий байланыштарга жана чет өлкөлүк консультанттын макулдугуна ээ болууга;

7.2.12. илимий жетекчиликте тажрыйбасы бар (илимдердин доктору, PhD, PhD);

7.2.13. PhD докторанттын ата мекендик консультанты докторанттын 3 (үч) айга чейинки мөөнөткө, бүткүл окуу мезгилине 2 (эки) жолудан ашпаган чет өлкөлүк илимий стажировкадан өтүүсүн Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин каражаттарынын эсебинен камсыз кылууга милдеттүү. PhD докторантураны даярдоо программасы, чыгашалардын белгиленген статьяларына ылайык;

7.2.14. PhD-докторанттардын ата мекендик консультанты төмөнкүлөргө милдеттүү:

- Кыргызстан Республикасынын Конституциясын билүүгө; «Билим берүү жөнүндө» Кыргызстан Республикасынын Мыйзамы; «Илим жөнүндө» Кыргызстан Республикасынын Мыйзамы; Кыргызстан Республикасынын жогорку жана жогорку окуу жайынан кийинки билим берүү жаатындагы ченемдик укуктук актылары; өлкөдө илимди өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттары;

- уюштуруучулук жана аналитикалык иш-аракеттердин көндүмдөрүнө ээ болууга;

- PhD-докторанттын диссертациялык ишин даярдоо боюнча ишти натыйжалуу жана ырааттуу уюштуруу;

PhD-докторанттарды даярдоо боюнча кесиптештери менен өз ара аракеттенүү, PhD-докторанттарды даярдоо профили боюнча консультацияларды уюштуруу;

- PhD-докторанттарга диссертацияларды даярдоо боюнча ЖАМУнун ректорунун жана жетекчилигинин тапшырмаларын аткарууга жоопкерчиликтүү мамиле кылуу;

- расмий баарлашууда инсандар аралык мамилелердин этикалык стандарттарын жана ыкмаларын колдонуу көндүмдөрүнө ээ болууга;
- бизнес жазуу, компьютер жана башка оргтехника менен иштөө, ошондой эле керектүү программалык камсыздоо жана дүйнөлүк маанидеги тилдердин бирине же чет өлкөлүк өнөктөштүн тилинен төмөн эмес тилде иштөө көндүмдөрүн билүү.

PhD докторанттарынын илимий-изилдөө иштери...

8. PhD үчүн талаптар

8.1. Жалпы жоболор

8.1.2. Докторантура – бул так илимий программа, анда докторант олуттуу илимий изилдөөнү аякташы керек; PhD докторантурада илимий жана илимий-педагогикалык кадрларды даярдоо үч жылдан кем эмес мөөнөткө күндүзгү формада жүргүзүлөт.

8.1.3. Докторантуранын билим берүү программасын изилдөөнүн теориялык курсун толук өздөштүргөн, бирок белгиленген мөөнөттө докторлук диссертациясын жактабаган докторанттын докторантурада окуу мөөнөтү акы төлөнүүчү негизде узартылышы мүмкүн;

Билим берүү докторантура программалары докторантуранын тиешелүү адистиктери боюнча билим берүү ишин жүргүзүү укугуна лицензиянын негизинде ишке ашырылат (лицензиянын ном.түш.), ведомстволук баш ийүүсүнө жана менчигинин түрүнө карабастан; жана аккредиттелген илимий өнөктөш уюмдар менен тиешелүү илимий-билим берүү программаларын биргелешип ишке ашырууда жана илимий-изилдөө базасын камсыз кылууда кызматташуу жөнүндө макулдашуулар, (.....);

8.1.4. Докторантура адистигинин бир бөлүгү катары университет Улуттук квалификация алкагына, профессионалдык стандарттарга жана Дублин дескрипторлору жана Европалык квалификациялык алкак менен макулдашылган ар кандай билим берүү программаларын өз алдынча иштеп чыгат;

8.1.5. Билим берүү программалары окуунун натыйжаларына багытталышы керек. Профилдик PhD-докторантуранын билим берүү программасынын мазмуну ЖАМУ тарабынан өз алдынча белгиленет;

8.1.6. PhD-докторантуранын билим берүү программалары модулдук окутуу принцибине ылайык түзүлөт;

8.1.7. Философия илимдеринин докторун (PhD) даярдоонун билим берүү программасы илимий-педагогикалык багытка ээ жана фундаменталдык билим берүү, усулдук жана илимий-изилдөө даярдоону жана жогорку жана ЖОЖдон кийинки билим берүү системасы үчүн илимдин тиешелүү багыттары боюнча дисциплиналарды тереңдетип үйрөнүүнү камтыйт.

8.1.8. Профиль боюнча докторду даярдоонун билим берүү программасы фундаменталдык окуу-методикалык жана илимий-изилдөөлөрдү даярдоочу жана эл чарбасынын тармактары, социалдык чөйрө үчүн илимдин тиешелүү багыттары боюнча дисциплиналарды тереңдетип үйрөнүүнү камтыйт; билим берүү, медицина, укук, искусство, тейлөө тармагы, бизнести башкаруу жана коргонуу жана улуттук коопсуздук чөйрөсү, укук коргоо органдары;

8.1.9. Философия илимдеринин докторлорун (PhD) даярдоо төмөнкүлөргө ылайык жүргүзүлөт:

Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясынын (КР ЖАК) илимдердин кандидаттарын даярдоо боюнча адистиктердин классификатору жана ЖОЖдо ишке ашырылуучу ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүүнүн классификаторуна кирбеген жаңы адистиктер боюнча программалардын багыттары боюнча;

Ушул Жобо менен;

- окуу процессинин календардык графиги;
- багыттары боюнча окуу пландары, типтүү окуу программалары;
- Профилдер/адистиктер үчүн жумушчу окуу пландары (ЖЭБ);
- Кирүү сынактарынын программалары;
- Докторанттардын жеке окуу пландары (ЖЭП) (индивидуалдык окуу жолу);
- дисциплиналар боюнча окуу программалары (силлабустар);
- Докторанттын жеке планы;
- Кандидаттык диссертацияны ишке ашыруу планы.

8.2. Негизги билим берүү программасынын түзүмү

8.2.1. Докторантура программасы төмөнкү эквиваленттүү компоненттерден турат:

- теориялык окутуу;
- илимий изилдөөлөр менен докторанттарды практикалык даярдоо, стажировкалар;
- изилдөө иштери (докторлук диссертацияны аткаруу);
- аралык аттестация жана PhD докторлук диссертациясын коргоо.

8.2.2. Дисциплина боюнча кредиттер экзамен түрүндө жыйынтыктоочу контролдун оң баасы менен ыйгарылат. Докторанттардын илимий-изилдөө иштерине кредиттер кандидаттык диссертацияны аяктагандан кийин ыйгарылат.

8.2.3. ООП структурасы төмөнкү компоненттерди камтыйт:

Билим берүү программасынын мүнөздөмөсү;

Билим берүү программасынын компетенттүүлүк матрицасы;

Окуу планы (стандарттык жана жумушчу);

Календарлык окуу планы;

дисциплиналардын (модулдардын) жумушчу программалары;

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын программасы;

ББПны ишке ашыруунун шарттары (электрондук китепкана системасы; электрондук маалыматтык-билим берүү чөйрөсү; материалдык-техникалык камсыздоо; окуу-методикалык камсыздоо; ишке ашыруу үчүн кадрдык шарттар; БЭПти ишке ашыруунун финансылык шарттары);

8.2.4. Докторанттын ишинин түрлөрүнүн эмгек сыйымдуулугун эсепке алуу өздөштүргөн материалдын көлөмүнө жараша жүргүзүлөт жана ECTS кредиттери менен өлчөнөт. Ошол эле учурда башка ЖОЖдордон алынган кредиттерди эсепке алган топтоо кредиттик системасы да бар.

8.2.5. Багыттын дисциплиналарынын цикли студенттердин тандоосу боюнча дисциплиналарды камтыган базалык жана вариативдик бөлүктөн турат.

8.2.6. Адистештирилген окуу дисциплиналарынын цикли ошондой эле студенттердин тандоосу боюнча дисциплиналарды камтыган негизги бөлүктөн жана факультативдик бөлүктөн турат.

8.3. Иш пландары

8.3.1. Билим берүү программаларын ишке ашыруу «03» профили боюнча жумушчу окуу планынын, дисциплиналардын окуу-усулдук комплекстеринин (ОУП) негизинде ишке ашырылат. Дисциплиналар боюнча окуу-методикалык материалдардын формасын, түзүмүн жана иштеп чыгуу тартибин ЖАМУ ректору бекитет.

8.3.2. Окуу пландары типтүү окуу пландарына (ТҮП), жумушчу окуу пландарына (ЖОП) жана жеке окуу пландарына (ИОП) бөлүнөт.

8.3.3. Бул пландар тиешелүү факультеттерде, тиешелүү кафедраларда (конкреттүү тармактарда/профильдерде) иштелип чыгат. ТОП (типтүү окуу пландары) милдеттүү компоненттин ар бир базалык дисциплинасынын эмгек сыйымдуулугун жана докторанттын окуу жана илимий ишмердигинин ар бир түрүн ECTS кредиттеринде аныктайт, ал эми окуу дисциплиналарынын ар бир цикли боюнча тандоо компоненти кредиттердин жалпы саны менен көрсөтүлөт.

8.3.4. ТОПтон тышкары, жыл сайын докторанттарды тандоо үчүн дисциплиналардын тизмесин иштеп чыгат. ТОПтун жана багыт/профиль боюнча тандалма дисциплиналардын тизмегинин негизинде докторант индивидуалдык окуу планын (ИОП) түзөт.

8.3.5. Тиешелүү кафедра ар бир докторанттын жеке окуу жолун аныктайт жана докторанттын адистештирилген окуу жана илимий-изилдөө иштеринин, анын ичинде PhD докторлук диссертациясын жазуу жана илимий стажировкадан өтүү багыттарынын милдеттүү дисциплиналарын жана милдеттүү дисциплиналарды камтыйт.

8.3.6. Жумушчу Куррикулум (ЖК) окуу жылына докторанттардын ТОП жана ЭБПнын негизинде түзүлөт жана ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинин чечиминин негизинде ЖАМУнун ректору тарабынан бекитилет. Кафедра окуу жылы үчүн бардык дисциплиналардын тизмесин, ECTS кредиттериндеги эмгек сыйымдуулугун, дисциплиналарды окуу тартибин, аларды контролдоо формаларын, ошондой эле докторанттын илимий-изилдөө иштерин аныктайт.

8.3.7. ККкТС (коэффициент кратности к тарифной ставке) тайпалардын жадыбалдарын, сессияларды жана мугалимдердин иш жүгүн эсептөө үчүн негиз болуп саналат. Кафедра структурасы жана формасы, түзүмү ЖАМУ тарабынан өз алдынча аныкталат.

8.4.1. Докторанттардын окуу жүктөмү ар бир окуу дисциплинасы, илимий иш, анын ичинде илимий стажировка боюнча окуунун бүткүл мезгили үчүн ECTS кредиттери менен өлчөнөт.

8.4.2. Профессордук курамдын окуу жүктөмүн пландоо ЖАМУнун ректору бекиткен убакыт ченемдерине ылайык академиялык сааттарда жүргүзүлөт.

8.4.3. Бир ECTS кредити 30 академиялык саатка барабар; бир академиялык саат 50 мүнөткө барабар. Жалпы эмгек сыйымдуулугу 180 ECTS кредит.

8.4.4. PhD-докторанттын профессор-доценттин жетекчилиги астындагы өз алдынча ишинин (АСДП) жана докторанттын өз алдынча ишинин (СДС) ортосундагы өз алдынча иштин жалпы көлөмүндөгү катышы ЖАМУ тарабынан өз алдынча аныкталат.

8.4.5. Докторантурада окуу жылы академиялык мезгилдерден, аралык аттестациялоо мезгилинен, илимий стажировкадан, каникулдан, докторантуранын илимий ишинен жана кандидаттык диссертацияны коргоодон турат.

8.4.6. Академиялык мезгил 16 жуманы түзөт.

8.4.7. Ар бир академиялык мезгилден кийинки аралык аттестациянын/жыйынтык контролдун узактыгы 2 жумадан кем эмес.

8.4.8. Окуу жылынын ичинде каникулдун узактыгы, бүтүрүү курсун кошпогондо, 4 жумадан кем эмес болууга тийиш.

8.4.9. Философия докторлорун (PhD) даярдоо үчүн окуу процессин аяктоонун негизги критерийи болуп докторанттын 180ден кем эмес кредитти, анын ичинен 60 кредитти теориялык окууну жана 120 кредитти илимий изилдөө ишин аткаруусу болуп саналат.

8.4.10. Бардык окуу дисциплиналарынын мазмуну дисциплиналардын (силлабустардын) окуу планы менен аныкталат.

8.4.11. Дисциплиналардын окуу пландары (силлабустар) ЖАМУ тарабынан өз алдынча иштелип чыгат жана окуунун жогорку натыйжаларына жетишүүгө багытталат. Дисциплиналардын окуу планынын формасы, түзүмү жана мазмуну ЖАМУ тарабынан өз алдынча аныкталат.

PhD докторанттардын илимий иштерине коюлган талаптар...

8.5. Жеке докторлук план:

8.5.1. Докторанттын жеке траекториясы багыттын/профилдин жетекчисинин жана илимий жетекчинин/консультанттын жетекчилиги астында жеке окуу планынын (ЖОП) негизинде түзүлөт.

8.5.2. Жетекчинин/консультанттын жетекчилиги астында докторанттын жеке планы окуунун бүткүл мезгилине түзүлөт жана төмөнкү бөлүмдөрдү камтыйт:

Жеке окуу планы (ЖОП) (зарыл болсо, оңдоолор киргизилиши мүмкүн, андан кийин (ректор) кайра бекитүү жүргүзүлүшү керек);

• докторанттын жеке планы;

- Илимий-изилдөө/илимий-эксперименталдык иш (темасы, изилдөө багыты, отчеттуулуктун мөөнөтү жана формасы);

- Илимий стажировка (программа, база, мөөнөттөр, отчеттуулук формасы);

- Докторлук диссертацияны ишке ашыруу планы (негиздемеси жана түзүмү менен докторлук диссертациянын темасы), анын ичинде илимий басылмалардын планы, конференцияларга катышуу.

8.5.3. Докторантурада окуу сабактары инновациялык технологияларды жана интерактивдүү окутуу ыкмаларын колдонуу менен өткөрүлүшү керек.

8.5.4. Илимдин доктору, кандидаты же PhD даражасы жок адамдарга докторантурада лекция окууга жол берилбейт.

PhD докторанттарынын илимий стажировкалары...

8.6 Докторанттар үчүн илимий стажировка окуу процессинин маанилүү бөлүгү болуп саналат. Илимий стажировка процессинде докторанттардын теориялык окуудан алган билимдери конкреттештирилет, бекемделет жана тереңдетилет.

8.6.2. Докторанттын илимий стажировкасы ата мекендик жана чет өлкөлүк илимдин акыркы теориялык, методологиялык жана технологиялык жетишкендиктерин

үйрөнүү, ошондой эле илимий жана кесиптик ишмердүүлүктө практикалык көндүмдөрдү консолидациялоо, илимий изилдөөнүн, кайра иштетүүнүн жана илимий изилдөөлөрдүн заманбап ыкмаларын колдонуу максатында жүзөгө ашырылат. Диссертациялык изилдөөдө эксперименталдык маалыматтард интерпретацияланат.

8.6.3. Илимий стажировкага теориялык даярдоонун окуу планын толук бүтүргөн докторанттарга уруксат берилет.

8.6.4. Илимий стажировкадан өтүү үчүн докторант PhD бөлүмүнөн:

- Жеке иш планын;
- Илимий стажировкага жолдомо;
- Илимий стажировка жөнүндө отчеттун формасын алышы керек.

8.6.5. Илимий стажировкадан өтүү үчүн кредиттердин узактыгы жана минималдуу саны ЖАМУ тарабынан ар бир докторант үчүн жекече аныкталат (докторанттын бир жуманын ичинде практикада иштөөсү ченемдик убакытты эске алуу менен 45 саатка барабар).

8.6.6. Илимий стажировканын мазмуну докторлук диссертациянын (кандидаттык) темасы менен аныкталат.

8.6.7. Илимий стажировка чет өлкөдө милдеттүү болуп саналат. Илимий стажировкадан коңшу өлкөлөрдө (Өзбекстан, Казакстан, Россия ж.б.), ал эми бир катар багыттар боюнча алыскы чет өлкөлөрдө (Балтика өлкөлөрү, Европа ж.б.) өтүүгө уруксат берилет.

8.6.8. Илимий стажировкадан өткөндөн кийин докторант PhD бөлүмүнө бекитилген формадагы отчетту, ыктыярдуу формадагы сертификатты жана берилген ECTS кредиттеринин саны жана илимий стажировкадан өтүү үчүн баасын көрсөтүү менен стенограмманы тапшырат.

8.6.9. Доклад докторанттын даярдыгынын деңгээлин жана кесиптик багытын мүнөздөгөн негизги документ болуп саналат.

8.6.10. Канааттандырылгыч эмес баа алуу же документтерди бербөө илимий стажировкадан кайталап өтүүгө, экинчи курска кетүүгө же ЖАМУдан чыгарууга алып келет.

8.6.11. Илимий стажировкадан кайра өтүүнүн шарттары ар бир жеке учурда PhD бөлүмү тарабынан белгиленет.

8.6.12. Илимий практиканын графигине чет өлкөлүк стажировканы киргизүү үчүн докторант теориялык даярдыктан өтүшү керек, анын ичинде негизги жана адистештирилген дисциплиналар жана олуттуу илимий жана изилдөө жана эксперименталдык изилдөө иштеп чыгуулар.

8.6.13. Илимий стажировкадан өтүү графигине киргизүү жөнүндө арызды биринчи жана экинчи жарым жылдыкта стажировкадан өтүүчү датасын жана ордун көрсөтүү менен, PhD докторанты практика башталганга чейин 3 айдан кем эмес мөөнөттө алдын ала берүүгө тийиш.

8.6.14. Бул стажировканы уюштуруу үчүн сиз чет өлкөлүк илимий консультанттан болуу (стажировкада) мөөнөтүн көрсөтүү менен чакыруу катын алышыңыз керек.

8.6.15. Илимий стажировкага 40 календардык күн калганда докторант төмөнкү документтерди тапшырышы керек:

1. Докторанттын ректордун наамына илимий жетекчисинин, жетекчисинин визасы менен арызы.

2. Чакыруу катынын түп нускасынын көчүрмөсү менен котормосу;
3. Чет өлкөлүк илимий консультант менен жазуу жүзүндө макулдашылган, формага ылайык түзүлгөн илимий стажировкадан өтүү планы;
4. Форма боюнча түзүлгөн докторантурада өткөн окуу мезгилинде аткарган иштери жөнүндө отчет;
- 6.6.16. Арызга кол койгондон жана практиканын программасын бекиткенден кийин докторант документтерди текшерүү баракчасына ылайык тапшырат.
- 8.6.17. Практика аяктагандан кийин 3 күндөн кийин илимий стажировкадан өткөндүгү жөнүндө отчет берилиши керек.
- 8.6.18. Докторантуранын билим берүү программасын мөөнөтүнөн мурда өздөштүргөн жана "Философия доктору" (PhD) же "Профиль боюнча доктор" илимий даражасын алуу үчүн диссертациясын ийгиликтүү коргогон учурда, абитуриентке окуу мөөнөтүнө карабастан, каалаган илимий даража ыйгарылат.
- 8.6.19. Докторантуранын билим берүү программасын изилдөөнүн теориялык курсун толук өздөштүргөн, бирок белгиленген мөөнөттө докторлук диссертациясын жактабаган докторанттын окуу мөөнөтү узартылышы мүмкүн.
- 8.6.20. Докторантурада окуу мөөнөтү илимий-педагогикалык стажга кетет.
- 8.6.21. Докторанттардын докторлук программалар боюнча академиялык мобилдүүлүгүн камсыз кылыш үчүн аларга башка окуу жана илимий мекемелерде жана чет өлкөлөрдө тиешелүү кредиттерди өздөштүрүүгө мүмкүнчүлүк берилет.

9. Материалдык-техникалык базага талаптар:

- 9.1. ЖАМУ билим берүү ишмердүүлүгүн тийиштүү материалдык-техникалык база, квалификациялуу профессордук-окутуучулар курамы, китепкана фонду, Интернетке жана маалымат ресурстарына жеткиликтүүлүктү камсыз кылат.
- 9.2. ЖАМУ колдонуудагы санитардык-техникалык нормаларга жооп берген жана теориялык жана практикалык окутуунун бардык түрлөрүн камсыз кылуучу материалдык-техникалык базаны (класстык фонд, компьютердик класстар, лабораториялар, приборлор, китепкана фондусу, фонддук материалдар) камсыз кылат; окуу планында каралган дисциплиналарды окутууну, илимий изилдөөлөрдү жана докторантуранын изилдөө жана эксперименталдык изилдөө иштерин натыйжалуу ишке ашырууну камсыздайт.
- 9.3. Илимий жана билим берүү PhD программасын ишке ашыруу эл аралык маалыматтык тармактарга, электрондук маалымат базаларына, китепканалык фонддорго, компьютердик технологияларга, окуу-методикалык жана илимий адабияттарга эркин кирүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга тийиш.

Жобого өзгөртүүлөрдү киргизүүнүн жана толуктоолорду кошуунун тартиби...

- 9.4. Бул жобого түзүлгөн кырдаалдарга байланыштуу өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорку киргизүүгө болот.
- 9.5. Бул жобого киргизилген өзгөртүүлөр жана толуктоолор Окумуштуулар кеңешинин макулдугу менен Ректор тарабынан бекитилгенден кийин күчүнө кирет.
- 9.6. Киргизилген өзгөртүүлөр менен толуктоолор регистрация номерин көргөзүү менен өзүнчө бетке жазылат.

Тиркеме

10. ЖАМУда PhD докторанттарын учурдагы (жылдык) аттестациялоонун критерийлери:

10.1. жылдык окуу үчүн аттестация төмөнкүлөрдү карайт:

1. Диссертациялык изилдөө концепциясын профилдөө бөлүмүндө талкуулоо;
2. Диссертациянын темасын, жеке планын, илимий жетекчисин жана чет элдик консультантты ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинин отурумунда бекитүү;
3. Негизги жана жеке пландар боюнча дисциплиналар курсунан өтүү, андан кийин экзамендерди тапшыруу;
4. Диссертациялык изилдөөнүн главасынын долбоорунун вариантын даярдоо (диссертациялык иштин структуралык бөлүгүн даярдоону кафедранын отурумунда талкуулоо (учурдагы жарым жылдык, жылдык аттестация));
5. Илимий конференцияларда, семинарларда сөз сүйлөө;
6. Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясы тарабынан сунушталган илимий басылмалардын тизмесине кирген басылмаларда макала жарыялоо.

10.2. **Окуунун 2-курсу үчүн аттестация төмөнкүлөрдү карайт:**

1. Диссертациялык изилдөөнүн тиешелүү главаларынын вариантынын долбоорун даярдоо (диссертациялык иштин структуралык бөлүктөрүн даярдоону кафедранын жыйналышында талкуулоо (учурдагы жарым жылдык, жылдык аттестация));
2. Илимий конференцияларда, семинарларда илимий баяндама менен чыгып сүйлөө;
3. Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясы тарабынан сунушталган илимий басылмалардын тизмесине кирген басылмаларда изилдөө темасы боюнча 2ден кем эмес макаланын болушу.
4. Диссертациялык изилдөөнүн натыйжаларын иш жүзүндө колдонуунун мүмкүндүгү жана актылары жөнүндө маалыматтардын болушу.
5. Жакынкы жана алыскы чет мамлекеттерде илимий стажировканын болушу, стажировканын узактыгы ар бир докторант үчүн жекече белгиленет (докторанттын бир жума ичинде практикада иштөөсүнүн ченемдик убактысын эске алуу менен 45 саатка барабар).

10.3. **Окуунун 3-курсу үчүн аттестация төмөнкүлөрдү камтыйт:**

1. Диссертациялык ишти кафедранын отурумунда талкуулоо (учурдагы жарым жылдык аттестация);
2. Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясы тарабынан сунушталган илимий басылмалардын тизмесине кирген басылмаларда изилдөө темасы боюнча 3төн кем эмес илимий макаланын, анын ичинде Scopus, Web of science же индекстелген илимий басылмаларда КР чегинен тышкары басылып чыккан 2ден кем эмес макаланын болушу.
3. Диссертациялык изилдөөнүн натыйжаларын иш жүзүндө колдонуунун мүмкүндүгү жана актылары жөнүндө маалыматтардын болушу;

4. Илимий конференцияларга, семинарларга, илимий баяндамаларга катышуу, отчет берүү;
5. Диссертацияны алдын ала экспертизага берүү, диссертациянын алдын ала экспертизасынан өтүү;
6. Диссертациялык кеңештин жыйналышында жыйынтыктоочу аттестациядан (диссертацияны коргоо) өтүү.